

De
vlucht

Lisanne Ortsen

De vlucht

ZILVER
BRON

© 2015 Lianne Ortsen
© 2015 Zilverspoor
Alle rechten voorbehouden

Omslagontwerp: Studio Zilverspoor
Foto omslag: Eugene Sergeev/shutterstock.com

Typografie: Studio Zilverspoor
Redactie: Cocky van Dijk
Spellingscontrole: Chinouk Thijsen

Eerste druk, maart 2015

ISBN 978 94 90767 90 7
NUR 285/343

www.lianne-ortsen.nl

www.zilverbron.com
info@zilverbron.com
Facebook: zilverbron
Twitter: @Zilverbron

Zilverbron is een label van uitgeverij Zilverspoor, speciaal opgericht om beginnende auteurs en onconventionele boeken een podium te bieden. Meer informatie over Zilverspoor kunt u vinden op www.zilverspoor.com.

Oor mijn oma

*'In three words I can sum up everything I've learned
about life: it goes on.'*

-- Robert Frost

*'I believe that everything happens for a reason.
People change so that you can learn to let go,
things go wrong so that you appreciate them when they're
right,
you believe lies so you eventually learn to trust no one
but yourself,
and sometimes good things fall apart so better things can
fall together.'*

-- Marilyn Monroe

Ik voel een stekende, aanhoudende pijn in mijn hoofd. Het wordt steeds erger. Ik heb mijn ogen open en toch is alles een zwarte waas. Ik kan niets zien. Ik voel niets. Ik krijg geen lucht. Waar ben ik in godsnaam?

Het laatste wat ik me kan herinneren is een vrije val en een oorverdovende klap. Maar waardoor kwam dat? Wat is er gebeurd?

Ik probeer het voor me te halen, maar de herinnering wordt steeds waziger. Ik probeer hem met al mijn macht vast te houden, maar hij glipt tussen mijn vingers door. Hij is weg. En ik zak weg in een duisternis.

Er is niks meer...

Deel 1

1969

Hoofdstuk 1

‘Schiet op! Komt er nog wat van?’

Noa draait zich half om en kijkt op naar Richard. Het zweet gutst van haar voorhoofd en de harde vloer veroorzaakt helse pijn in haar benen. Het ruwe hout schuurt haar knieën en ze voelt – doordat haar tenen Richards schoenen raken – dat hij dicht achter haar staat. Ze krijgt het er benauwd van.

‘Wat zit je nou te treuzelen? Dit duurt allemaal veel te lang.’ Richard stapt langs haar heen, schopt de emmer om zodat het water zich als een olievlek verspreidt.

Noa springt net op tijd op. Woede vlamt als een giftige hitte in haar op, maar ze weet zich in te houden.

Hij produceert een vals lachje. ‘Zo, dat gaat een stuk sneller. Opschieten nu, want om vijf uur wil ik aan tafel zitten om te eten, begrepen? En o wee als het weer verbrand is...’ Zonder op antwoord te wachten beent hij weg.

Noa kijkt hem met trillende handen na. De hete tranen die over haar wangen lopen, zijn van pure onmacht. Het is oneerlijk. Het is allemaal oneerlijk. Hier zit ze op haar knieën de vloer te schrobben, net als Assepoester, maar in plaats van twee geme-

ne stiefzussen heeft ze een verschrikkelijke vader. Haar bloedeigen vader nog wel. En ze kan er niets aan doen.

Ze maakt de vloer schoon en loopt naar buiten om de emmer leeg te gooien. Ze hoort gerommel in de houten schuur die een stuk verderop ligt. *Haar vader heeft zich daar weer eens verschanst.* Richard zegt dat hij daar de hele dag aan het werk is, en tot twee jaar geleden heeft ze dat ook altijd geloofd. Nu weet ze wel beter. Ook vandaag ziet ze naast de schuurdeur twee kratten staan met lege flessen. Ze loopt ernaartoe en pakt een fles op.

‘Waar zijn die flessen voor?’ hoort Noa achter zich.

Van schrik laat ze de fles bijna uit haar handen vallen en kijkt om. Mia kijkt haar vragend aan.

‘Het zijn lege melkflessen,’ zegt ze tegen haar zusje. ‘Die komt de melkboer ophalen. Richard heeft ze er alleen een beetje te vroeg neergezet, denk ik.’

Mia kijkt haar boos aan. ‘Waarom zeg je altijd maar “Richard”? Waarom zeg je nooit eens “papa” of “vader”? Alle kinderen uit mijn klas noemen hun ouder ook zo.’ Ze draait zich om en loopt boos naar het huis.

Zodra Mia uit het zicht is, buigt Noa zich naar de flessen toe en ruikt eraan. *Jenever.* Kwaad pakt ze beide kratten op en loopt door het weiland naar achteren tot ze bij de sloot aankomt. Zonder erbij na te denken gooit ze alle flessen een voor een kapot. Ze loopt terug naar huis en gaat meteen naar haar

slaapkamer, waar ze op bed neerploft en in huilen uitbarst.

De dag erna confronteert ze haar moeder ermee, terwijl Richard zijn roes ligt uit te slapen. 'Wat moet je met zo'n man? Ik zie in je ogen dat je niet gelukkig bent, wat heeft je bezield, mama?' Ze kijkt haar moeder vragend aan.

Haar moeder zucht diep. 'Je vader is vroeger nooit zo geweest, Noa. Ik weet niet hoe dit zo gekomen is en waarom hij naar de drank grijpt. Ik heb meerdere malen geprobeerd het er met hem over te hebben, maar dan wordt hij nog kwader. Het is nu eenmaal zo en we kunnen er niets aan doen.'

Noa wil ertegen ingaan, maar op dat moment begint haar moeder te snikken en loopt snel de woonkamer uit. Ze kijkt haar hoofdschuddend na. Ze wil haar moeder graag geloven, want wie valt er nou voor zo'n egoïstische, zuipende man met losse handjes? *Niemand.*

Ze hoort de voordeur dichtvallen en loopt naar het raam. Daar ziet ze haar moeder gaan op de fiets. Het viel haar een paar weken geleden al op dat haar moeder ineens een paar middagen in de week rond dezelfde tijd van huis vertrok. Vaak als Richard bewusteloos op bed lag.

Verderop hoort ze een hond blaffen en Noa schrikt uit haar overpeinzingen. Waar zou ze eigenlijk naartoe gaan? Noa houdt zichzelf voor dat ze gewoon boodschappen aan het doen is, maar aangezien ze

nooit met spullen terugkomt, vraagt ze zich af of ze het überhaupt wel wil weten...

Ze kijkt naar haar spiegelbeeld in het raam en ziet dat haar wangen nat zijn. *Is dit de reden waarom ik zo behandeld word? Omdat mijn vader alcoholist is?*

Woest veegt ze de tranen weg en loopt naar de keuken. Tijd om eten te koken.

Zoals altijd schaft de pot aardappels, gerooid uit eigen tuin. Haar maag rammelt van de honger. Ondanks het feit dat ze maar twee droge aardappels eet, die ze met moeite weg kauwt, voelt ze zich snel vol zitten. Er hangt een stille, dreigende sfeer in de kamer. Noa is blij als Richard opstaat, wat betekent dat ze kan gaan afruimen en afwassen.

Mia pakt de borden bij elkaar en stapelt ze op.

‘Wat doe jij nou?’ vraagt Richard en hij draait zich om.

Ze kijkt naar haar vader. ‘Ik wil Noa helpen met de afwas.’

Richard slaat zijn armen over elkaar. ‘Waarom?’

Mia wordt rood. ‘Dan hoeft Noa het niet in haar eentje te doen.’

‘Jij hoeft niets te doen,’ zegt Richard.

‘Maar...’ Mia wil ertegen ingaan, maar ze wordt vastgepakt en Richard neemt haar mee de keuken uit.

Noa zucht en kijkt hen hoofdschuddend na. Als ze even later druk bezig is met de afwas, hoort ze voetstappen naderen. Ze hoort dat hij het is en houdt

haar adem in.

Richard komt binnen. Ze ziet zijn blik. IJzig en kil. Haar handen beginnen te trillen en haar hart roffelt in haar keel. Ze voelt dat er zweetdruppels op haar voorhoofd ontstaan. Ze weet dat hij onder invloed is. Ze merkt het aan alles. Zijn blik, zijn rooddoorlopen ogen en zijn manier van lopen. Ze wendt gauw haar blik af.

Hij gaat langzaam aan de keukentafel zitten met zijn kin in zijn hand en blijft zo een tijdje naar haar kijken. Noa voelt zich steeds ongemakkelijker worden.

‘Weet je dat je sprekend op je moeder lijkt, toen ik haar leerde kennen?’

Noa verstijft. Dit is de eerste keer dat hij niet bevelend tegen haar praat. Het verwart haar en het maakt haar bang. Ze hoort dat hij opstaat en dat hij dichterbij komt.

‘Je moeder was een mooie vrouw. En ik ben haar kwijt. Ik heb het verpest.’

Hij staat vlak achter haar. Noa krijgt bijna geen adem meer en ze voelt het gal omhoogschieten. Ze hoort het bonken van haar hart.

‘Gelukkig heb ik jou nog.’ Zijn handen glijden vanaf haar schouders langs haar armen, steeds verder naar beneden.

Van schrik laat ze een kopje uit haar handen glijden. Nog voordat het kopje de grond heeft geraakt, geeft Richard haar een harde klap in het gezicht.

‘Kijk nou wat je doet, stom wicht. Kun je niet beter

uitkijken?’

De geur van sterke jenever dringt haar neusgaten binnen. Spetters speeksel belanden op haar gezicht. Hij pakt haar vast en houdt zijn gezicht een paar centimeter van dat van haar af. Zijn ogen puilen onnatuurlijk uit.

Noa deinst achteruit waardoor hij haar nog steviger vastpakt. Zijn vingers prikken in haar vel.

‘De volgende keer als je weer iets laat vallen,’ vervolgt hij met een zachte, dreigende stem, ‘zorg ik ervoor dat je niet meer op kunt staan, heb je dat begrepen?’

Noa houdt met alle macht haar tranen in. Ze knikt. Hij kijkt haar nog even indringend aan, laat haar abrupt los en verlaat de keuken. Als hij eenmaal uit het zicht is, zakt ze door haar knieën en begint te snikken.

Even later komt haar moeder binnen. Ze loopt gauw naar haar toe en knuffelt haar stevig. ‘Mia kwam me vertellen dat het weer zover was. Ze stond om de hoek te luisteren en toen hij je sloeg is ze gelijk naar me toe gekomen.’ Ze pakt een nat doekje en drukt die zachtjes tegen Noa’s wang.

‘Ik kijk er niet eens meer van op dat hij zoiets doet. Als hij me maar kan straffen. Hij lokt het gewoon uit en maakt me nerveus. Ik deed niets verkeerd.’

Het is een tijdje stil tussen hen.

‘Weet je wat ik me de hele tijd afvraag, mam? Wat heb ik hem in godsnaam ooit aangedaan dat hij me zo haat?’ Ze kijkt haar moeder aan. Haar blik is wa-

zig van de tranen.

Haar moeder pakt haar hand stevig vast. 'Ik blijf voortaan zo dicht mogelijk bij je. En als hij je weer iets wil aandoen, dan ben ik er voor je, oké?'

Noa kijkt naar beneden. 'Dat wil ik niet, mam,' mompelt ze. 'Ik kan er niet tegen als hij jou ook gaat slaan.'

Haar moeder pakt haar kin vast en tilt haar gezicht omhoog. 'Luister naar me, Noa. Ik ben enorm zwak geweest de afgelopen jaren. Ik dacht dat jij beter af zou zijn als ik geen woorden meer zou hebben met je vader. Alles wat mij aan het hart ging, probeerde ik met hem op te lossen maar hij gaf niet toe. Hij begon steeds meer te dreigen en op een gegeven moment durfde ik gewoon niet meer. Maar het is genoeg geweest. Ik heb te veel dingen toegelaten de afgelopen jaren en dat spijt me heel erg. Maar het tij is gekeerd. Ik kan niet meer toestaan dat hij jou zo'n pijn doet. Het wordt steeds erger. Het is niet te beschrijven hoe erg mij dat aan het hart gaat. Ik ben echt een watje geweest, maar ik zal nu sterker zijn.' Ze aait Noa over haar hoofd.

Hoewel Noa bijna achttien wordt en zo goed als volwassen is, blijft haar moeder dat altijd doen. Ze vindt het fijn.

'Ga maar lekker naar boven. Ik ruim de scherven wel op.'

Noa staat knikkend op. 'Bedankt mam. Slaap lekker voor straks.' Ze geeft haar moeder een kus op haar wang en loopt vermoeid naar boven. Daar staat

Mia op haar te wachten.

‘Heb je erge pijn?’ vraagt ze en ze wijst naar Noa’s wang.

Hij voelt heet aan. Het kan niet anders dan dat hij vuurrood moet zijn. ‘Het gaat, het is al een stuk minder dan daarnet.’ Noa loopt naar haar kamer.

‘Noa?’ Mia loopt naar haar toe. ‘Ik... ik vind het heel erg wat papa jou aandoet. Wil je dat ik het aan mijn lerares vertel? Misschien dat ze iets voor je kan doen?’

Noa kijkt haar zusje aan. ‘Nee, doe dat maar niet. Het gaat niemand wat aan. Ik blijf erin geloven dat het ooit een keer ophoudt. Dat moet gewoon. En tot die tijd ben ik sterk.’

Ze loopt naar haar kamer en doet de deur dicht. Voordat ze de gordijnen dichtdoet, kijkt ze door het raam en ziet licht branden in de verte. De deur van de schuur staat halfopen en ze ziet de schim van Richard, die een fles aan zijn mond zet. Ze schudt haar hoofd, sluit de gordijnen en loopt naar de badkamer om een glas water te pakken. Ze trekt haar pyjama aan, doet de lamp uit en kruipt in bed.

Wanneer houdt dit ooit een keer op? Ze doet zich wel sterk voor tegenover haar zusje, maar zo voelt ze zich totaal niet. Elke dag is een nachtmerrie. Ze denkt aan Assepoester, de gemene stiefzussen en de knappe prins. Wanneer komt mijn prins op het witte paard mij redden? Ze sluit haar ogen en valt meteen in slaap.